

13.11.2017

Conferința

România și aderarea la zona euro

(Palatul Parlamentului, Sala Nicolae Bălcescu)

În cadrul campaniei de dezbateri publice dedicate pregătirii Președinției României la Consiliul UE, Ministerul Afacerilor Externe (MAE) și Institutul European din România (IER) au organizat, în parteneriat, în data de 13 noiembrie 2017, conferința cu tema „*România și aderarea la zona euro*”. La eveniment au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai mediului academic, experți în domenii relevante pentru tema abordată și mass-media. Dezbaterile publice organizate de IER și MAE face parte dintr-o serie de reuniuni tehnice care au ca scop stabilirea unei foi de parcurs pentru aderarea la zona euro.

În deschiderea evenimentului, domnul **Victor Negrescu**, Ministrul Delegat pentru Afaceri Europene, a subliniat relevanța și oportunitatea unei astfel de teme de dezbatere ținând cont de semnificația zonei euro pentru România. În opinia dlui Negrescu, **ar fi oportun pentru România să adere la zona euro, dar mai important este ca țara noastră să fie pregătită pentru acest pas**. Domnia sa a menționat că o aderare de succes are la bază implementarea mecanismelor la nivel național și îndeplinirea criteriilor de admitere. „Pentru noi, o aderare de succes înseamnă ca toți cetățenii să fie conștienți de acest pas, înseamnă ca economia să fie pregătită pentru acest lucru și înseamnă (...) ca la noi în țară să avem mecanismele implementate adecvat”, a evidențiat ministrul delegat.

Prima intervenție a fost cea a doamnei **Gabriela Crețu**, Senator, Președintele Comisiei pentru afaceri europene, a remarcat că „*Europa este la un punct de răscruce. Nu este în situația catastrofală pe care o zic unii ciocli, care anunță permanent că maurul și-a făcut datoria și maurul trebuie să moară (...)*, dar Europa are nevoie de o relansare, o relansare obiectivă, în plan instituțional și al politicilor promovate, și una subiectivă, în planul încrederii cetățenilor, căci de o vreme pare că și-a pierdut puțin din șarmul pe care-l avea altădată”. **Sunt dintre cei care nu cred că, în primul rând, Uniunea Europeană are o problemă de structură sau de democrație**. Cred mai curând că are una de politici și de funcționare. Nu are una de viteze, cum ne place să spunem, ci una de direcție”, a explicat dna Crețu.

Din partea Ministerului Finanțelor a luat cuvântul domnul **Eleodor Mandreș**, Secretar de Stat. Printre altele, dumnealui a prezentat în alocuțiunea sa procesul și etapele aderării la zona euro. Printre ideile principale menționate de domnul Mandreș s-au regăsit următoarele aspecte: România îndeplinește criteriile de convergență nominală pentru aderarea la zona euro, dar din punct de vedere structural decalajele sunt considerabile. În același timp, România a înregistrat un ritm mediu de creștere economică de 3,68% în intervalul 2007-2016.

Beneficiile aderării la zona euro menționate de dl Mandreș au fost cele legate de creșterea exporturilor, reducerea dobânzilor, reducerea costurilor cu capitalul, creșterea rezistenței la șocuri externe în timp ce costurile ar putea fi pierderea politicii de curs de schimb, limitarea rolului băncilor centrale și potențiala apariție a unor dezechilibre economice. **Concluziile prezentării dlui Mandreș au vizat faptul că România îndeplinește criteriile de convergență nominală pentru aderarea la zona euro și au fost făcute progrese privind stabilitatea macroeconomică**.

Din partea Guvernului României a luat cuvântul doamna **Ramona Ioana Lohan**, Consilier de Stat, care a adus în discuție faptul că aderarea la zona euro reprezintă cel mai important proiect postaderare, ce ar trebui susținut de întreg spectrul politic la nivel național. Dna Lohan a continuat prin a menționa că *„miza principală a intrării în zona euro sunt de fapt beneficiile reale aduse cetățenilor români. Aceasta este responsabilitatea noastră cu care nu ne jucăm. Este foarte important pentru noi să nu privim aderarea ca pe un simplu obiectiv aflat pe agenda noastră politică”*.

Domnul **Valentin Lazea**, Economist-șef, Secretar al Comitetului de pregătire pentru trecerea la euro, Banca Națională a României (BNR), a continuat seria intervențiilor prin aducerea în discuție a faptului că BNR este singura instituție a statului român ce are în centrul preocupărilor sale strategia privind adoptarea euro, începând cu februarie 2010, moment în care s-a înființat Comitetul de pregătire a trecerii la euro. Alte două aspecte importante menționate de dl Lazea au fost cele legate de faptul că ***simpla îndeplinire a criteriilor de convergență nominală (Maastricht) nu este suficientă pentru inserția de succes a unui stat în zona euro, dacă nu este însoțită de reforme profunde în sfera convergenței reale și structurale*** și faptul că zona euro însăși se află într-un proces de transformare, al cărui rezultat este incert. Fără stoparea relaxării fiscale și salariale în 2018, există premisele ca România să nu mai îndeplinească nicio serie de criterii de convergență nominală, a avertizat dl Lazea.

Domnul ministru **Victor Negrescu** a concluzionat primul panel subliniind faptul că este nevoie de un plan pentru aderarea la zona euro și că avem nevoie de participarea a cât mai mulți actori instituționali, de predictibilitate și de sprijin politic. În cadrul sesiunii de intervenții din sală, domnul **Lazăr Comănescu**, fost ministru de externe, a vorbit despre interesul mare pentru dezbatere pe subiectul aderării la zona euro. Domnul Comănescu a punctat trei aspecte legate de aderarea la zona euro: situația infrastructurii românești, legătura ei cu competitivitatea și faptul că zona euro a fost o creație politică, iar România trebuie să fie parte din ea. Cu aceeași ocazie, domnul **Daniel Dăianu**, fost ministru de finanțe, a avut o altă intervenție în care a subliniat faptul că **aderarea este un proces** – nu este ceva ce se întâmplă rapid, chiar dacă vom avea un instrument, procesul de aderare va fi asemănător cu cel de până acum. Există țări care nu vor să intre în zona euro în timp ce România vrea. Întrebarea este cum va intra România?

Al doilea panel a fost moderat de doamna **Gabriela Drăgan**, Director General, Institutul European din România (IER). În deschiderea alocuțiunii sale, dna Drăgan a punctat faptul că **trecerea la euro este un proces care depinde atât de gradul de pregătire al României, cât și de deschiderea și nivelul de reformă al Uniunii Europene**.

Prezentarea domnului **Daniel Dăianu**, Academician, Prof.univ.dr., Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României, a vizat o descriere a intereselor României legate de aderare la zona euro, lecții învățate din criza zonei euro, programul preaderare și prioritățile de dezvoltare ale României. Dl Dăianu și-a început prezentarea prin menționarea faptului că **trăim într-o lume globală fragmentată, compusă din „blocuri”, iar membrii UE luptă, paradoxal, pentru o „Uniune unită”**. În opinia dlui Dăianu, ținta României ar trebui să fie o economie mai robustă, într-o zonă euro robustă – această idee putând deveni o declarație politică. De asemenea, domnia sa a punctat faptul că România are interese naționale de apărut înăuntrul Uniunii Europene și a zonei euro, iar un program preaderare poate ajuta prin implementarea reformelor necesare, îndeplinirea criteriilor de convergență reală și structurală.

În continuare, domnul **Laurențiu Nistor**, Deputat, Președintele Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare, a avut o intervenție legată de ceea ce înseamnă aderarea la zona euro. *„Pentru România, aderarea la zona euro este o obligație care decurge din tratatele constitutive ale Uniunii Europene, iar țara noastră îndeplinește criteriile nominale de aderare la zona euro”*. „Euro poate ajuta România să devină o țară mai atrăgătoare pentru investitorii străini, odată ce va exista o monedă unică, aceștia vor putea analiza mult mai facil care este nivelul investiției și cel al profitabilității”, a adăugat dumnealui.

Domnul **Radu Ștefan Oprea**, Senator, Membru în Comisia economică, industrie și servicii, a adus în discuție argumente pro și contra aderării la euro, evidențiind că **încrederea este elementul determinant în proiectul european și că este nevoie de un dialog susținut, nepătimaș, la care să ia parte toată lumea**. Printre altele, dumnealui s-a întrebat retoric dacă înțelegem pe deplin impactul asupra economiei exercitat de apartenența la zona euro și dacă suntem pregătiți să renunțăm la modalitățile de control asupra economiei pe baza unei monede naționale.

Cea de-a treia și ultima sesiune a evenimentului, moderată tot de dna Gabriela Drăgan, a fost deschisă de intervenția domnului **Napoleon Pop**, Director științific în cadrul Institutului de Economie Mondială al Academiei Române. *„Problema fundamentală este că multă lume n-a mai citit de multă vreme părțile introductive ale tratatelor și, pe cale de consecință, riscăm să uităm miza fundamentală a aderării noastre la UE: dezvoltarea și modernizarea țării noastre într-un spațiu de securitate economică și politică”*. Actualul proces de reflecție asupra reformării Uniunii Europene reprezintă o oportunitate pentru România de a părăsi zona periferică și a-și valorifica poziția geostrategică, a continuat dl Pop, semnalând că, uneori, ne comportăm ca și cum nu am face încă parte pe deplin din comunitatea europeană.

Doamna **Aura Socol**, Prof.univ.dr., Academia de Studii Economice din București, și-a început alocuțiunea afirmând că *„este inadmisibil ca după zece ani de la aderarea la Uniunea Europeană, România să nu aibă un plan concret, asumat politic, de adoptare a monedei euro”*. Potrivit dnei Socol, dacă un stat vrea să intre în zona euro, acesta trebuie să își analizeze cu responsabilitate balanța costuri/beneficii, raportându-se la trei coordonate: decalajele de dezvoltare față de restul membrilor; sincronizarea ciclurilor de afaceri; convergența structurală.

În continuare, doamna **Andreea Paul**, Conf.univ.dr., Facultatea de Relații Economice Internaționale, Academia de Studii Economice, Președinte INACO – Inițiativa pentru Competitivitate, a declarat că *„aderarea la UE a fost cel mai pozitiv lucru care i s-a întâmplat României în ultima o sută de ani”*. Dar, **„dacă nu aducem euro în România, vor pleca românii în zona euro”**, a adăugat dna Paul, subliniind că *„toate instituțiile au un rol în popularizarea ideii de euro și în creșterea gradului de acceptare în rândul populației”*.

Ultimul, dar nu cel din urmă, vorbitor al sesiunii a fost domnul **Dan Armeanu**, Prof.univ.dr., Academia de Studii Economice București. *„Dezvoltarea democrației în România a avut doi piloni: aderarea la UE și aderarea la NATO. Pentru asigurarea stabilității mai avem însă nevoie și de un al treilea, și anume aderarea la zona euro”*, a opinat dl Armeanu. „Avem nevoie de un proiect serios, asumat politic și sprijinit pe o analiză economică foarte temeinică”, a conchis cadrul didactic.

Sinteza realizată de

Tiberiu Nica, Compartimentul Proiecte și

Costin-Bogdan Mureșan, Biroul Studii și Analize